

PŘEDMLUVA

Právnická fakulta University Karlovy uspořádala dne 5. května 1960 ve spolupráci s celozávodním výborem KSČ na Universitě Karlově, s Ústavem práva ČSAV a s Československou společností pro šíření politických a vědeckých znalostí vědeckou konferenci o návrhu nové ústavy.

Konference pořádané v rámci oslav 15. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou se účastnil značný počet pracovníků vědy i praxe.

Návrh nové socialistické ústavy, schválený a předložený k všenárodní diskusi ústředním výborem KSČ, patří k nejvýznamnějším politickým i právním dokumentům poslední doby, jenž vyvolal mohutný ohlas a mimořádný zájem mezi širokými kruhy našich občanů a stal se velmi důležitou součástí volební kampaně.

Návrh nové ústavy je současně významným dokumentem vědeckým, jenž oprávněně upoutává badatelský zájem vědeckých pracovníků z různých oblastí společenských věd, zejména však těch pracovníků, kteří se zabývají vědou o státu a právu.

Je tomu tak proto, že nová ústava zakotvuje základní ekonomické a politické změny, k nimž došlo v celé jedné historicky mimořádně důležité etapě vývoje naší společnosti, v etapě od upevnění naší lidové demokracie jako diktatury proletariátu až k plnému vítězství socialismu. Toto velkolepé vítězství si naši pracující vybojovali pod vedením KSČ, která obecné zákonitosti marxisticko-leninského učení o socialistické revoluci vědecky a tvůrčím způsobem uplatnila v našich konkrétně historických podmínkách. Ústava vyjadřuje proto vědecky poznané obecné zákonitosti socialistické revoluce a také naše zvláštní zkušenosti.

Ústava není však odrazem jen dnešní naší již socialistické skutečnosti, nýbrž má také programový charakter ukazující tendence dalšího vývoje a uvolňující cestu rozvoje naší společnosti v další etapě, v etapě budování vyspělé socialistické společnosti, kdy budeme zároveň s dovršováním výstavby socialismu vytvářet předpoklady pro postupný přechod ke komunismu. Je jasné, že také zákonitá cesta dalšího vývoje naší státnosti ke komunistické samosprávě, která se bude uskutečňovat více méně současně s ostatními socialistickými zeměmi, je a bude ozářena nesmrtelnou vědeckou pravdou marxisticko-leninského učení.

Návrh ústavy vyzvedává tento vědecký princip při rozvíjení naší společnosti slovy, že na podkladě vědeckého světového názoru jsou plně uplatňovány výsledky vědy v řízení společnosti i v plánování jejího dalšího rozvoje.

Právnická fakulta si kladla za úkol na konferenci vědecky objasnit rozmanité stránky návrhu nové ústavy. Přitom šlo především o to, aby vědecké poznatky a vědecky podložená argumentace pomáhaly propagandistům z fakulty a z jiných pracovišť při správném vysvětlování návrhu ústavy. Tím jsme chtěli přispět

již v období předvolební kampaně k prohlubování socialistického vědomí našich pracujících. Konference byla také prvním krokem v usměrňování práce vědeckých pracovníků v oblasti vědy o státu a právu k hlubšímu bádání všech jevů týkajících se nové ústavy.

Na konferenci byly předneseny čtyři hlavní referáty učiteli právnické fakulty - členy komise ÚV KSČ a ÚV NF pro řízení všennárodní diskuse a pro přípravu konečného návrhu ústavy.

K hlavním referátům vystoupila řada diskutujících a předsednictvu došly další příspěvky, které již nemohly být předneseny.

Probojovávání ústavy v tom smyslu, aby její ustanovení přešla do života a myslí našich pracujících, není jednorázový úkol, ale delší proces výchovné a uvědomovací práce.

Předkládáme proto veřejnosti autory redigované stenografické záznamy hlavních referátů a diskusních příspěvků v přesvědčení, že tato publikace bude pomocníkem nejen propagandistům a učitelům, ale bude také východiskem pro další práci vědeckých pracovníků.

1. června 1960

Prof. dr. V. F á b r y, kandidát právních věd,
děkan právnické fakulty University Karlovy